

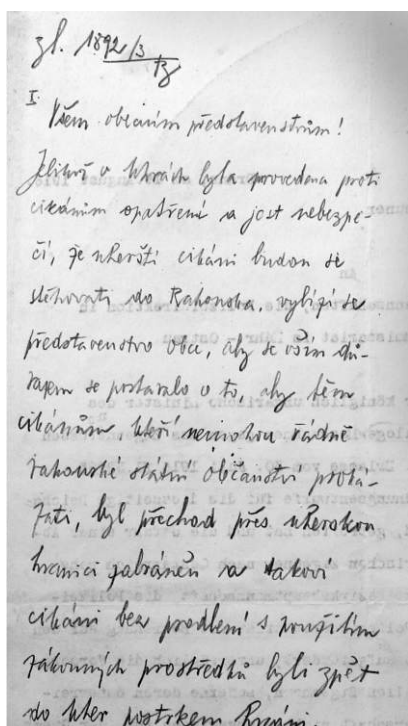
Romské cesty

fotografa Roberta Goláně

Objektiv fotoaparátu vsetínského fotografa-dokumentaristy Roberta Goláně (*1971) poodhaluje v jeho souborech fotografií rozmanité lidské osudy vsetínských Romů na pozadí obrazu celého etnika, jehož dějiny je možné rekonstruovat převážně jen na základě studia „neromských“ pramenů. Až do tragické zkušenosti 2. světové války totiž Romové neměli potřebu sepisovat své vlastní dějiny a jejich dávná historie, zachycená v kronikách či literárních dílech, k nám promlouvá skrze mnohdy zkreslující postoj většinové společnosti. Tento obraz minulosti, vycházející jen z ojedinelých archivních zmínek, je však jednostranný a nic nevyovídá o tom, co prožívali sami Romové...

Prostřednictvím fotografií vsetínského fotografa Roberta Goláně nahlédneme do osudů vsetínské romské menšiny na cestě od původních slovenských osad, v nichž se řada z nich narodila, přes střípky archivních dokumentů, jejichž studiu se autor dlouhodobě věnuje. Právě ty at jsou příkladem, jak snadno lze na základě kusých informací a bez znalostí hlubších souvislostí sklouznout k zaujatému postoji k romskému etniku jako takovému. Naše epizody ze života vsetínských Romů uzavírá nechvalně proslulá, medializovaná a zpolitizovaná kauza vsetínského pavlačového domu (asanovaného v roce 2006).

Ivana Ostránská

[dat. 1892]

(Veškeré písemné archivní dokumenty použity se svolením Státního okresního archivu Vsetín.)

Úřední připomenutí:
volba cikánského krále.

tuat

OKRESNÍ ÚŘAD
ve Valašské Meziříčí.

Došlo: 27. VIII. 1937

4870/37

Číslo: Dne 27. srpna 1937.

Všem četnickým stanicím v okrese.

Zdejší úřad se důvěrně dozvěděl, že v nejbližších dnech má ~~snad~~ býti ve zdejší okrese, snad v obci Hrachovci, provedena volba cikánského krále. Jako kandidát přichází prý v úvahu cikán Antonín Stojka, obchodník koňmi, nar. 35. října 1903.

Poněvadž je také pozorovati větší příliv cikánských tlup do zdejšího okresu, ukládám četnickým stanicím, aby této věci věnovaly zvýšenou pozornost, hlavně pak, aby byla přísně zachována ustanovení ^{police} v potulných cikánech číslo 117/1927 Sb.z.a.n., poněvadž z důvodu veřejného pořádku a bezpečnosti nelze trpěti takové hromadné cikánské srazy na jednom místě.

■ [dat. 1937]

Obecní národní bezpečnostní stráž
na Vsetíně,

vracím spis s tím, že MNV. ve schůzi dne 4. července 1945 usnesl se na zakazu pobytu cikánů v městě Vsetíně, takže povolení pobytu zmíněným cikánským rodinám nebylo z důvodů veřejného zájmu uděleno.

Zařijte další potřebné.
Spis vracím.

Vsetín, 9.7.1945.

Předseda: *Koobry*

VELITELSTVÍ
Obecní Národní bezpečnostní stráže
NA VSETÍNĚ.

Došlo: 11. 7. 19 45

Čís. jed.: 101/45. přílohy: 1. Vsetín, 11. července 1945.

Okresní Národní výbor
ve Vsetíně.
Předkládám s rozhodnutím místního Národního výboru.
Velitel ONBS.:

■ [dat. 1945]

Člen SNB doporučuje, aby se zamezil kočovný život, aby se tak mohlo lépe přistoupit k výchově osob cikánského původu. Je nutno vystavit jim průkazy, aby se mohla zjistit jejich pravá totožnost.

S. Daniel vysvětluje jejich dnešní život tím, že kapitalisté nesnali cikány jako lidi. Posílali je postrkem z vesnice do vesnice až na hranice okresu a mohli se zdržet na jednom místě toliko 12 až 24 hodin. Kočovnictví je ve všech tak vžitě; neboť je to pradávny vrozený pud po pohybu ve stále nových místech venku ve volné přírodě, který zdědili po svých předcích. Dnes,

■ [dat. 1953]